

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhatszós petitor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilvtér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 50-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

A „settenkedők”.

Politikai értelmet adtak a közelmúltban a «settenkedés»-nek; de ahhoz mi nekünk, egy társadalmi lap hasábjain, semmi közünk. Sokkal mélyebb erkölcsi és társadalmi jelentése van szerintünk a «settenkedés»-nek. Erre akarunk mi ezúttal rámutatni.

Olyan aktuális erkölcsi-társadalmi kóros jelenség az, a melynek kóroánya ott található mindenütt. S a mi a legelszomorítóbb: — nehéz, sőt csaknem lehetetlen vele szemben a védekezés. Keressük tehát a jelenség diagnózisát, hogy hozzáfoghassanak a kóroanyag kiirtásához.

Értjük alatta azt a titokban való leszólást, kicsinylést, sőt gúnyolást, a melylyel az e táborba tartozók mindent fogadnak; azt a törekvést, mely nem az érvek súlyával s nem is a meggyőzés erejével, vagy az emberek körülmények és viszonyok alapos ismeretével, hanem öletszerűen és illetéktelenül a *legyőzés* nagyhangú hatalom-szavával akar leszólani mindent és mindenkit. Így lekritizálja közhasznú intézményeinket, bennök inkább a rosszat, mint a jót tudván feltételezni: lepaskolja azok önzetlenül fáradó munkáit, gúnyolja, kicsinyli a politikai, vallási és társadalmi mozgalmakat s nem kiméli a barátságot, a szeretetet, sőt magát a hazaszeretetet sem. S egyik-másik ügy vagy személy sokszor oly feketén kerül ki ecsete alól, mint a milyen sötét maguknak az ecsetet használóknak sivár lelkületük.

Pedig az ilyen settenkedő leszólás, a melynek forrása rendszerint a korlátoltság s az irigység, — tehát értelmi és érzelmi betegség — csak árt a közügynek, lelohasztja a lelkesedést, megsibbasztja a munkaerőt, tévútra vezeti sokszor a közvéleményt, s kisebbíti a közügyek iránt az érdeklődést. Az ember lelkét és szellemét szorongató és lepaskoló e cenzurának eredménye az, hogy az arra való tényezők elvesztvén kezdeményező kedvüket: elvesztik tevékenységük kedvét is.

Ennek az irigykedő és settenkedő leszólás-

nak korlátoltsága, — érveléseit tekintve, — rendszerint nélkülöz minden logikát. Következtetései gyerekesek, okoskodása zavaros, s képzelete lépten-nyomon a szertelenség mezején kalandozik. Sokszor azzal a hiúsági ösztönnel is együtt jár, hogy nyilvánvaló korlátoltsága érzetében valamivel ő is, — ha egyébbel nem, legalább szertelen mondásokkal, nagyhangú frázisokkal és másoktól hallott jelszavakkal, — magára vonni igyekszik a figyelmet. Azért van az, hogy mindig különös előszeretettel mással és másokkal szeret foglalkozni. Jelszava: «a cél szentesíti az eszközöket!»

Jól értsük meg egymást. Nem azt kívánom én, hogy némuljon el a kritika, — hisz vizsgálódás és bírálat nélkül az egész világ egy általános khinai birodalommal alakulna át. De azt kívánom, hogy a *kritikában a részrehajlatlan nyíltság, az ízlés, az értelem és az erkölcs legyen az uralkodó.* A valódi nemes czélok és magas ideák által áthatott embernek — tudjuk — nincsen szüksége dicséretre vagy jutalomra, mert minden jó cselekedet a közügyek szolgálatában önmagában hordja jutalmát. S a jutalmat nem is a bér, hanem a küzdelem adja meg. De, — a mint múltli cikkünkben is mondtuk, — a mikor a jogos bírálat útja úgy sincs elzárva senkitől: nincsen szükségünk társaséletünk segítségét és közhasznú munkásságát bomlasztó ily illetéktelen, settenkedő, leszóló elemekre sem, a melyek rendszerint csak azt keresik, a mi elválaszt, nem pedig azt, a mi bennünket egyesít. Az az önzetlen és lelkes munkás pedig, a ki időt, fáradságot, gondot és lelki izgalmat nem kiméli a közügyek szolgálatában: nem rideg gáncsot, gúnyt és leszólást érdemel, hanem méltánylást és jóindulatot, ha mindjárt csak annak elismerésében is, hogy «in magnis et voluisse sat est»! Erre pedig nemesebb ízlés, műveltebb értelem, finomabb tapintat és jobb erkölcs szükséges a felfogásban és a megítélésben egyaránt.

Erkölcsei hanyatlásnak és a kellő ízlés és műveltség hiányának tekintjük tehát azt, a mit

a «settenkedés» fogalma alá foglalunk. Ez még jót és nagyot nem teremtett, és nem is fog teremthetni soha, mert csak gyengíteni és rombolni tud, holott építeni és fejleszteni kellene társadalmunkat! Rút dolog ez, a melynek kellő határok közé leendő szorítása mindnyájunknak, — a közérdek által élénk szabott, — kötelességünk!

Becsüljük meg magunkban azt, a mi jó és nemes; de tudjuk és akarjuk ezt elismerni és megbecsülni másokban is! (—k.)

A Petőfi-emléktábla.

Annak a lelkes és szép ünnepnek az összhangját, a melyet október 29-ikén, Petőfi Sándornak, a legnagyobb magyar költőnek emlékéztére rendeztünk, valóban nem zavarta meg semmi. A sajtó is szíves jóakarattal és teljes elismeréssel emlékezett meg Körünknek ennek az újabb vállalkozásáról, a melyre jóleső érzéssel és méltó büszkeséggel fogunk visszagondolhatni mindenkor.

Egyetlen egy hang hallatszott, a mely az ünnep lezajlása után diszharmoniót akart támasztani annak hangulatában s a mely erőszakos gáncsokkal, maró és éles gúnynyal akarta kicsinyíteni Körünk vállalkozását és buzgalmát s mert ezt nem tehette magára az egész ünnepre vonatkozólag, annak legalább egy részletét szakította ki s oda dobta, vagy jobban mondva: oda akarta dobni azt a nagyközönség gúnyjának és kicsinylésének.

Értjük azt a hírlapi cikket, a mely a *Pesti Hírlap* f. évi november 2-iki (304) számában, az «Esti levél» rovatában, — «A barátok» cím alatt jelent meg s a melyet, — hogy az e cikket nem ismerők is tudomást szerezhessenek arról a hazafias méltánylásról (!), a melylyel fővárosi sajtóknak ez a szerve a hazai kultúra előmozdítására irányuló buzgalmat és törekvést milyen hangon szokta elbírálni, — itt közlünk egész terjedelmében:

„Esti levél.

— A barátok. —

Az eperjesi Klór-féle házba falazott kőtáblára ez van vésvé:

EZEN HÁZBAN SZÁLLOTT MEG
PETŐFI SÁNDOR
KERÉNYI ÉS TOMPA BARÁTAINAK
LÁTOGATÁSÁRA
1845. ÁPRIL 4. — MÁJUS 5.-ÉIG,
AZ «ERDEI LAK» KÖLTŐI VERSENYÉNEK
IDEJÉN.
AZ EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZAJA.

Petőfi lyrai költészete.

írta: dr. Kőrösy György. (Folytatás.)

A szerelem ezentúl mellékes cél, mellékes érzelem. A szabadságért lelkesül.

A szabadságért lelkesült akkor az egész Eu-ópa; szabadságért folyt a vér s készült folyani nálunk is

Egyénisége ez eszmébe olvad; a mi az előtt fontos volt rá nézve, mellékessé lett e napokban. Tele rüdővel fújja a harci riadót. Köszörűli kardját s gyakran gondol a harczterre, a hősi halálra s a közös sírra.

Már 1846-ban írja prófétai ihletől áthatottan, a jövőbe vetett merész pillantással egyik legszebb költeményét, a mely kifejezi leghőbb óhaját: halni a szabadságért, a magyar nemzet és a világ szabadságáért:

Egy gondolat bánt engemet:
Agyban, párnák közt halni meg!
Lassan hervadni el, mint a virág,
A melyen titkos léleg foga rá;
Elfogyni lassan, mint a gyertyaszál,
Mely elhagyott, üres szobában áll.
Ne ily halált adj Istenem,
Ne ily halált adj énnekem!
Legyek fa, melyen villám fut keresztül,
Vagy melyet szélvész csavar ki tövestül;
Legyek kőszirt, mit a hegyről a völgybe
Eget-földet rázó mennydörgés dönt le...
Ha majd minden rabszolga nép
Jármát megünva síkra lép,
Pírosuló arcczal és píros zászlókkal
És a zászlókon eme szent jelszóval:
«Világszabadság!»
S ezt elharsogják,
Elharsogják kelettől nyugatig,
S a zsarnokság velők megütözközik:
Ott essem el én,
A harcz mezején;

Ott folyjon az ifjú vér ki szívemből,
S ha ajkam örömteli végszava zendül,
Hadd nyelje el azt az aczéli zörejt,
A trombita hangja az ágyúdörej.
S holt testemen át
Fújó paripák
Száguldjanak a kivívt diadalra
S ott hagyjanak engem összetiporva!...

A mit csaknem három évvel előbb kíván, 1849. július 31-ikén bekövetkezik; a népek felkelnek, — a zsarnokság velők megütözközik, Petőfi is elesik, de a testén át száguldó paripák nem a szabadság diadalára, hanem a zsarnokság diadalára rohannak

Holttestét a közös sírba temetik s ő ott aluszsza örök álmát a fehéregyházi mező turulos obeliskje alatt s álmodhatik ott az ember elérhetetlen, örök ideáljáról, a szabadságról! A szabadságról, melyet néha oly könnyelműen dobunk el magunktól, hogy helyette lánczokkal ékesítsük karjainkat; oly könnyen, bár kivívása annyi vérbe került s kerül. Mert az ember szeret az elérhetetlenért, vagy nehezen elérhetőért harcolni: de sajátságos, hogy az elért ideákért többé már nem rajong. Hagyja pusztulni őket.

Hányszor volt a magyar nemzet a szabadság küszöbén, hogy csak kezét kellett volna kinyújtani érte; s ő mindig hagyta elroppenni, hogy helyette szolgálóczt hordjon.

Vajjon nem Petőfiben összpontosult-e azon jobbak szabadság-szeretete, a kik ezeréves küzdelmeink folyamán a szabadságért ontották vértüket? Mert, hogy a magyar nemzetnek életeleme a szabadság, az tagadhatatlan, s hogy senki úgy s olyan kitartóan nem rajong érte, azt abból látjuk, hogy magyar földből nőtt ki az a lyrikus, a kihez tanulni járnak a nagy nemzetek, ha a szabadságról akarnak tanulni; az a lyrikus, a kinek élete, egész egyénisége abban az egy szóban fejezhető ki, melyért mindent kész feláldozni,

— egész költészetét magába foglaló jelmondatában: Szabadság, szerelem! Szelemért az életet, szabadságért a szerelmet! Igen, Petőfi ott hagyja fiatal családját, mindenét, hogy a legmagasabb ideálért haljon: a szabadságért.

E végtelen rajongás a szabadságért nyilatkozik meg a nagy magyar Alföld rajongó szeretetében; benne látja a szabadság képet, a minthogy az Alföld mindig is menedéke volt a szabadságnak. A hegyek vár-erőditéseit be lehet venni: a pusztá végtelenje bevehetetlen. Az Alföld pusztái jobban meg tudták védni az oltalomért hozzá forduló üldözöttet az üldöztetés keserű napjaiban, mint az ember-kéz művei; mert a mit ember-kéz épít, ember-kéz le is ronthat, de a miben az Isten nyilatkoztatja ki magát, az örökkévaló.

A pusztá a szabadság jelképe; benne látja meg-tárgyiasulni magasztos ideálját, a szabadságot:

Pusztá, pusztá, te vagy a szabadság képe,
És szabadság, te vagy lélkem istensége.

A pusztá és a felhő; amaz a végtelenséget, emez az akarat szabadságát jelképezi Petőfinél s ebben a két pontban érintkezik a magyarországi születésű német költővel, Lenauval, a kinek gyakran támadnak remiszencziái a pusztáról, ha a szabadságot énekli és Shelleyvel, a ki a felhőkben ép úgy az akarat szabadságának s a szabadságnak látja jelképét, mint Petőfi.

E lelki rokonság fedezteteti fel Petőfivel az Alföldet s az Alföld népének nemes vonásait népdalaiban. Ez teszi az Alföld és nép költőjévé. Ez ihleti meg, a mikor a népet fölebe emeli mindennek. Mert ő a nemzet-alkotó elem.

Ha a gálya felül van is, s a víz alul: mégis a víz az úr!

Egész egyénisége a szabadság eszméjébe olvad. Viszont a szabadság eszméjéből fakad pessimismusa, demokratikus érzése; érzelmei lobogó lánggal égetik

Jelen számunkhoz félv melléklet van csatolva.

Kérdés: kicsodák Kerényi és Tompa ama barátai, kiknek látogatására Petőfi Sándor ott megszállt?

A tábla teljesen új dolgot hirdet. Eddig azt hittük, hogy Petőfi Sándor 1845-ben két jó barátját, Kerényi Frigyes és Tompa Mihályt akarta meglátogatni Eperjesen. A kö azonban másképp beszél. Semmi Kerényi, semmi Tompa; Petőfi e két úr barátaihoz ment.

Előveszem a Ferenci Zoltán és kutatóm: kik ezek a barátok? Nincs nyomuk. Hm, ez valóban furcsa. Én Ferenci Zoltán professzor urat mindmostanáig ritka lelkiismeretesű Petőfi-kutatónak tartottam; s ma ime azt kell látnom, hogy a nagy költő eperjesi útjáról tulajdonképpen nem tud semmit fogalma sincsen róla, hogy Petőfi nem Kerényihez és Tompához ment, hanem ez urak barátaihoz. S e barátok közül nem említ egyetlen egyet sem, ő, dr. Ferenci, ki olyan alapos, hogy még azt is ki tudja sütni: a jobb- vagy a balszárnyon állott-e a mohácsi ütközetben az a ló, melynek ükunokája 1845-ben talpat szolgáltatott a Petőfi csizmájához? Nem, Ferenci Zoltán nem tévedhetett.

De most támadt egy ötlet. A lexikon azt mondja, hogy a ferenczrendieknek Eperjesen 1718. óta klastroma van. A ferenczrendiek magyar neve: barátok. Vajjon ezeket a barátokat látogatta meg Petőfi? Fényes gondolat. Csak az a bökkenő: miért épp a Kerényi és a Tompa barátai ezek a barátok? Kerényi Frigyes lutheránus volt, Tompa Mihály kálvinista. Mi jusson lehetnek az eperjesi minoriták épp e két eretnek barátai? Gondolom, még a hercegprímás se mondhatja a franciskánusokról: „Ezek a barátok az enyéimék”. Tudományos sejtésem tehát sült számárság.

Ennek utána még csak egy coniectura lehetséges. Az, hogy az eperjesi Széchenyi-kör tulajdonképpen azt akarta mondani: „Ezen házban szállott meg Petőfi Sándor, barátai: Kerényi és Tompa látogatására”. De mást mondott, mert a rossz fogalmazás soha se mondja azt, a mit mondani akar. Kérdés: hogyan fogalmaz a Széchenyi-kör akkor, mikor nem véseti kőbe az írást.

...Kezdek alkalmassá azt mondjak, hogy én megint csak bakafantokodom és kákán keresek csomót. Hja persze, az újságíró, az más Nagy a diadal, mikor egy-egy szegény éjjeli munkásra reá tudnak sütni valami nyelvbéli kocshintást; és legott azt is találgatni kezdik, hogy micsoda vallású az az újságíró. De mikor nem tűnő papírosra írják, hanem kőbe vések a helytelenséget, nem veszi észre senki, se az Akadémia, se a Kisfaludy-Társaság, melynek nagytekintetű küldöttei kegyeletesen szemlélik meg az ugyancsak kegyeletlen, de rossz fogalmazást. A szegény kö pedig türelmes.

Eddig van a kérdéses levél. Olvassa el mindenki, a ki eddig nem olvasta s épüljön annak tudományos sejtés-én és nem bakafantokodás-án!

Azall nem foglalkozunk, hogy a kiváló Petőfi-kutató: dr. Ferenczi s az Akadémiának és a Kisfaludy-Társaságnak itt járt kiküldötteit (szerencsére a Petőfi-Társaság képviselői ki vannak véve a könyörtelen bírálat alól, pedig tudunkkal ők se kifogásolták a feliratot) miért kellett a cikk maró gúnyjával szintén végigötenni? Ok nem szorulnak a mi védelmünkre!

Azt se fogjuk részletesebben kimutatni, hogy a cikkíró még csak arra se fordított figyelmet, hogy vajjon betű szerint idézte-e az általa könyörtelenül lebírált feliratszöveget, mert akkor ki kellene mutatnunk, hogy Körtünk, bármennyire rosszul stílizál is akkor — „mikor nem véseti kőbe az írást”, mégse írta úgy, hogy: „Ezen házban...”, hanem hogy: „Ebben a házban...”. Arra se mutatunk reá, hogy cikkíró nemcsak, hogy nem „kutatta” Ferenci könyvét, hanem azt ezúttal nem is láthatta, mert hiszen akkor észrevehette volna, hogy a szövegben semmiesetre se állhat az, hogy: „május 5-ikéig”, a mint hogy nem is áll, mert ott egész

határozottsággal meg van írva az, a mit különben Petőfi jólismert „Üti-jegyzetei”-ből is biztosan tudunk, s a mi táblánkon szintén így van megörökítve, hogy Petőfi május 2-ikéig időzött itt. S végül azt se emeljük ki különösebben, hogy a cikk írója a tábla feliratának sorait is czéltatosan tördeli, csakhogy az általa kívánt erőszakos értelmet hozza ki belőlük.

Arra azonban, hogy a felirat hibás, rossz és magyarul, arra meg kell felelnünk, és pedig nem csupán a mi igénytelen szavunkkal, nemcsak annak felemlítésével, hogy a felirat szövegezésében a Kör három, egyesült szakválasztmányának és azután igazgató-választmányának gyűléseiben számosan vettek, egyértelemmel részt, köztüük olyanok is, a kiknek nyelvérzékük és nyelvtudásuk talán nem igen áll mögötte az „Esti levél” írójának. Hanem felelhetünk erre nyelvtudományunk legkiválóbb művelőjének és szakemberének, dr. Simonyi Zsigmond egyetemi tanárnak véleményével.

A Kör titkára, a Kör nevében, közölte az említett nyelvtudóssal a kérdéses emléktábla feliratát s arra nézve kérte ki az ő szíves szakértői véleményét, hogy vajjon: 1. Hibás-e a kérdéses szöveg, ha vele azt akarjuk mondani, hogy Petőfi itt Kerényit és Tompát, mint barátait, látogatta meg?; 2. Lehet-e alatta, — mint a támadó cikk mondja, — csak azt érteni, hogy ő Kerényinek és Tompának a barátait látogatta meg?; 3. Igaz-e az, hogy ez a kifejezés nem magyaros?

A nevezett szaktudós, kiterjesztvén figyelmét az összes felvetett kérdésekre, a következő szíves és becses levéllel válaszolt:

MAGYAR NYELVŐR
SZERKESZTŐ- S KIADÓ-HIVATALA
Budapest, New-York-palota.

1899. X. 7.

„Mélyen tisztelt Titkár úr!

Szó sincs róla, hogy az a felirat hibás és magyarul talán volna igaz, hogy jelenthetné azt is, hogy Kerényinek és Tompának barátait látogatta meg Petőfi, de nemcsak ezt jelentheti, és száz olvasó közül kil mezevennek eszébe se jutna, hogy így értsé. Mindennapi magyaros kifejezések: ma jön meg *Fános barátom*; hol van most a te *Kovács barátod*? és ép így: rég nem látta az ő *Varga barátját*, stb. S ezen minták szerint egészen helyes a felirat fogalmazása is.

Hazafias üdvözzel Nagyságod kész szolgálja
Simonyi Zs. s. k.”

Ime, a legkiválóbb szakértő véleménye szerint is, ebben áll a Kör óriási (!) bűne, mulasztása, és tudatlansága! Ezek után erre az eljárásra nincs szavunk: ítélje meg azt ki ki belátása szerint.

Egyet azonban tagadhatatlan lehangolással kell konstatálnunk és ez az, hogy szomorú viszonyok vannak mi nálunk, ha az oly lelkes és odaadó buzgalom és fáradozás is, mint a melyet az Eperjesi Széchenyi-kör, két évtizedet meghaladó működése alatt, kifejt, még annak az ünneplőnek az alkalmából is, a melyet — benső lelkesedéssel — a nemzet legnagyobb költője dicső emlékének szentelt, ily alaptalan megtámadtatásban és kigúnyolásban részesülhet s ilyen kevés jóindulatra, vagy mondjuk, (mert ez megfelelőbb lesz), ilyen animozitásra számíthat. Az oly irányú működések, mint a melyet a nemzeti közművelődés előmozdítása érdekében a Kör lobogója alatt egyesültek kifejtenek s a melyet szégyelni bizonynyal nincs és nem is lesz okuk, ha elismerésre és jóindulattal támogatásra nincs is igénye a hazai sajtó részéről, de gúnyt, gáncsolat, meghurcoltatást bizonynyal mégse érdemel!

óriássá nő láttukra s ez óriás onnan, a magasból ontja villámai:

Nem vagyok én nap, föld és hold körében;
Mint vést hirdető üstökös az égen
Magános pályán búsan bujdosom.

Megjelenése vést hirdető, mint az üstökös; a vést ott van, a magasban függő fellegben, melylyel érzi rokonságát:

Vannak neki, miként szememnek
Könyűi s villámai.

Látja a forradalom felhőt tornyosulni. Halja a mennydörgést, látja a gyújtó villámokat cikázni. Várja s jöttét előre érzi, mint a földrengést az állatok.

Rettenetes napokat látok közeledni, minőket
Eddig nem látott a világ...

Nem tud e gondolattól szabadulni:

És jönni fognak rettentő napok,
A melyeket
Csak álmodik most holdas éjeken
Az örültség rémült képzelet.

A legközépfokúbb érzelmeiket is szenvedélyű fökocza; szenvedélye izzó lávaként omlik s e tűz elhamvasztja a múlt legszentebbnek tartott hagyományait is. Szendvedyének lángja felcsap a legmagasabb régiókba. Tekintete arról a csúsról, melyre óriási tehetségei s költészetének közvetlensége emeltek, elér oly messzeségbe, a hol a népszabadság világszabadsággá lesz.

Láng van szívemben, égből eredt láng,
Fölforral minden csepp vért;
Minden szívütem egy imádság
A világ boldogságáért

Ebből az izzó szenvedélyből fakad jósló tehetsége is. Jósló oly időben, a mikor teljes csend uralkodik:

Halványul a gyáva szavamra... dalom
Viharodnak előjele, forradalom!

Vármegyénk és városaink.

Közigazgatási bizottság. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága november hó 14-ikén *Szinyei Mersé István* főispán elnöke alatt ülést tartott. Ez alkalommal *Tahy József várm. alispán* a várm. közigazgatás menetéről kedvező jelentést tett. *Kir. pénzügyigazgató* jelentése szerint október hó folyamán közadókban s egyéb kincst. járulékokban 225,294 frt 05 kr. folyt be, 12,107 frt 75 krral kevesebb, mint a múlt év hason havában; a földadó-nyilvántartás kezelését a *hanusfalvi, remenyeti, radomai, szarocsi és komlókeresztési körjegyzőségekben* ellenőrizték s rendben találták. *Várm. tiszti főorvos* jelentette, hogy az egészségi állapotok okt. hónapban igen kedvezők voltak; jobbak, mint szeptemberben. A m. kir. államépítészeti hivatal főnöke kedvező jelentést tett az állami közutakról. A miskolczgerenda-szvidnik-országhatárszéli és a budapest kassaborói állami közutakon a folyó évre előirányzott hidépítési munkálatok teljes befejezést nyertek. A törvényhatósági közutak kielégítő karban vannak.

A sertésvész miatt tilos a sertések bevitele Ausztriába vármegyénk alább megnevezett községeiből s a velük szomszédos községekből és pedig: az alsótarczai járásban: Bogdány, Bolyár, Gulyész, Keczer-Kosztolány, Keczer-Peklén, Lapispaták, Szent-István, Szokoly, Tapolcsány; a felsőtarczai járásban: Bodonlaka, Magyar-Jakabfalu, Orosz-Volya, Pécshújfalu; a sárospataki járásban: Berzenke, Német-Jakabvágás; a szekesői járásban: Nagy-Szilva; a tapolyai járásban: Girált, Kapi-Németfalu, Töltészék, továbbá Eperjes és Kis-Szeben városokból.

Ragados állatbetegségek Sárosvármegyében 1899. nov. 8-ikán. *Lépfene*: makoviczai járás Czernina 1 u., tapolyai j. Porubka 3 u. *Rühkór*: alsótarczai j. Somos 5 u. *Sertésorbanész*: szekesői j. Deméte 5 u., Nagy-Szilva 3 u. *Sertésvész*: alsótarczai j. Bogdány 4 u., Bolyár 7 u., Keczer-Kosztolány 2 u., Keczer-Peklén 8 u., Lapispaták 3 u., Szokoly 12 u., Tapolcsány 4 u. felsőtarczai j. Pécshújfalu 5 u., sárospataki j. Janó 1 u., szekesői j. Nagy-Szilva 1 u. tapolyai j. Girált 1 u., Töltészék 6 u.

Zárlat-feloldás. Porubka községben lépfene ragályos betegség miatt elrendelt községi-zárlatot feloldották.

Zárlat. Tapolcsány és Janó községekben a sertésállomány között a sertésvész ragályos betegség megállapítván, a nevezett községekben és pedig Tapolcsány községben folyó hó 8-tól 30 napi községi- és Janó községben folyó hó 3-tól ugyancsak 30 napi udvar-zárlatot rendeltek el az említett állatfajokra.

Városunk pénz- és gazdaságügyi szakosztálya november 11-ikén ülést tartott *Mandics Ede* polgármester elnöke alatt. A gyűlés mindenekelőtt *Schütze Henrik* felebbezése ügyében hozta azt a határozatot, hogy ezt a közgyűlésnek elutasításra fogja javasolni. Azután részletességgel tárgyalta és megállapította, nemkülönben elfogadásra a közgyűlés elé terjeszteni határozta az 1900 ik évi városi költségelőrányszót, a melynek tárgyalása közben minden pontra nézve meghallgatta a város polgármesterének szakszerű felvilágosításait. Örömmel észlelte a szakosztály a jövedelmi források jelentékeny gyarapodását, mely, dacára a kiadási tételek még jelentékenyebb mértékben történt emelkedésének, a szükséglet és a fedezet között az arányt alig teszi kedvezőtlenebbé, mint az előző évben volt. A bevételek összege kerekén 310,279 korona, a kiadásoké 388,014 korona. Így az összes pótdadók 43%-ban, a háztulajdonosokat illetőleg pedig külön 5%-ban lesznek megállapítandók; az előbbinél 1% az emelkedés, az utóbbinál pedig 1% a csökkenés.

És látja a romokból az új világot kiemelkedni:
Véres napokról álmodom,
Mik a világot romba döntik,
S az óvilágnak romjain,
Az új világot megteremtik.

Reméli a győzelmet; nem: követeli; s néha mégis megcsendül lantján egy-egy pessimistikus hang;

Hol lesz az új Mohács? hol megint húszezer Magyar vitéz vész el,
Mérőföldre nyúló rónát borítva el
Kiomló vérvével?
Hol lesz az új Mohács? A hol megint lemegy
Majd a haza napja
S háromszáz évig, vagy talán soha többé
Arzát nem mutatja?!

A kétely bemélyeszi tuskéit még a legvérmesebb reményekbe is; és profétává teszi a felhevült költőt. Vajjon nem villan-e fel Petőfi szemei előtt, ha csak pillanatokra is, az új Mohácsnak, Aradnak, képe?

A kitörő harcot lelkesen üdvözi. Kardot köt. Azokkal pedig, a kiket gyűlölt, a kikre gyűlölete villámai ontotta: a nemzetiségekkel megbékül. A leszámolás napja itt van: kiki fegyverrel kezében áll szembe ellenségével. A nemzet is.

Ime, hazafias lyrája; olyan, mint a nyári ég; derült, mikor a remény uralja, felleges, ha a szent ügy dialához kétkedés férközik, s a harag villámai ontja, ha kislelkűséget, megalkuvást lát:

Oh, de míg pohár van kezemben,
Nemzeteknek keze van bilincsen;
S a milyen vig a pohár csengése,
Olyan bú a rabbilinc csörgése!
Dalaim, mik ilyenkor teremnek,
Fellegei bánatos lelkeknek.

De mit tőr a szolgáltnak népe?
Mért nem kél föl, hogy lánczát letépje?
Arra vár, hogy Isten kegyelméből
Azt a rozsdá rágja le kezéről?
Dalaim, mik ilyenkor teremnek,
Villámlási haragos lelkeknek!

(Folyt. köv.)

Eperje

A magyar-
14-ikén tartott ü
A gyűlés megha
Gyula és *Gömb*
bizottság jelenté
a mely a „*Séta*
cz. művet pályad
pedig a Körben
mány az eljár
annak javaslatá
fogja az igazgató
illető jelítés-lev
vár fénykora” e
útján, mint a K
hogy engedje
illetve, hogy a
lott műnek, a K
s erről a Kör e
engedély nélkül
Megállapították
s titkár indítvá
igazgató-válaszma
költségvetését fe
lehetőleg 200 ko
ronát ismét egy k
nát egy szépirod
költeménynek a
zatok részleteit e

A magyar-ir

22-iki házi-est

1. Szavaltat.

2. «Londoni

úr; felolvassa: J.

Ke

Az illetékes sz

sorozatát a követ

1899. no

dec

A házi-esték

A házi-esték

hivatalos közlönye

közölni s ezek a

Kösch Árpád egy

lesznek függesztve

a nemzeti-színű l

való kitételével is

Az első zen

képzőművészeti sz

rendezte a jelen e

megtelt nagyterem

hogy hatalmasan k

s tagadhatatlanul

missziót teljesít, m

teljes számban van

nemestítő üdítő szó

szet remekének

érzékét. Az első z

kizárólag a Kör ta

ban véve ez a kör

a hangversenyt. A

és ének-képzés ere

s jól esik konstata

zők, melyek e tére

nagyobb elismerést

legszébb eredmény

tobb színvonalára e

adunk kifejezést a

művészet terén m

találkozhattunk. Az

sz. gyalogezrednek

alatt álló zenekara

Süite-jével. Kohou

lanul hálára kötele

nagyszabású, világh

ját a lehető legfény

magaslaton állott e

álta volna helyét k

keretében is. A R

«A hegykirály csat

részek mindegyikén

zitása egyaránt a j

zeneművészet iránti

örömmel s büszkes

az ilyen ezred-zenel

dolgozású, áldozatk

ségnek is feltárja a

A műsor második p

jét *Markó János*,

első fellépte volt e

nemcsak azért, me

tehetséget s alapos

részt abból a szem

darabnak helyes fe

elismerésre méltó

meggyőződést kelte

értet, a zeneművés

Mindvégig nyugodt

figyelemmel hallgat

ismételten hallani a

elől s ráadásul még

című, bájos violinjá

Vilma szakavatott*Géza* adta elő heg

Eperjesi Széchenyi-kör.

A magyar-irodalmi szakválasztmány november 14-ikén tartott ülést dr. Schmidt Gyula elnökielte alatt. A gyűlés meghallgatta a dr. Szilvák Mátyás, Párkányi Gyula és Gömörly János tagokból kiküldött bíráló-bizottság jelentését a beérkezett négy pályamű felől, a mely a «Séta a Westminster Abbey templomában» cz. művet pályadíjra, a «Murányvár fénykora» cz. művet pedig a Körben való felolvasásra ajánlja. A szakválasztmány az eljárás bizottság fardozását köszönettel vevén, annak javaslatához hozzájárult s e javaslat elfogadását fogja az igazgató-választmány előtt javasolni, mely az illető jelgés-leveleket majd felbontja. A «Murányvár fénykora» című mű szerzőjét az Eperjesi Lapok útján, mint a Kör hivatalos lapja útján, felkérjük arra, hogy engedje meg jelgés-levelekének felbontását, illetve, hogy a bíráló-bizottság által felolvasásra ajánlott műnek, a Körben leendő felolvasására vállalkozni s erről a Kör elnökségét értesíteni sziveskedjék. Ily engedély nélkül a jelgés-levelek fel nem bontatik. Megállapították ezután a következő felolvasás műsorát, s titkár indítványára azzal a kérelemmel fogják az igazgató-választmány elé lépni, hogy a szakválasztmány költségvetését felemeljen, a jövő évben pályadíjakra lehetőleg 260 koronát engedélyezzen, melyből 100 koronát ismét egy ismeretterjesztő felolvasásnak, 50 koronát egy szépirodalmi prózai műnek s 50 koronát egy költeménynek a jutalmazására fordítanának. A pályázatok részleteit egyébként később fogják megállapítani.

A magyar-irodalmi szakválasztmány 1899. nov. 22-iki házi-estjének műsora:

1. Szavaltat. Előadja: *Sexty Kálmán* úr.
2. «Londoni apróságok.» Írta: dr. Meliorisz Béla úr; felolvassa: *Magyar József* úr.

Kezdeté esti 6 órakor.

Az illetékes szakválasztmányok a Kör házi-estjének sorozatát a következőkben állapították meg:

1899. november 29-ikén: Zeneeste.
 « deczember 6-ikán: Felolvasás.
 « « 13-ikán: Zeneeste.
 « « 20-ikán: Felolvasás.

A házi-estek kezdete: mindenkor esti 6 órakor.

A házi-estek külön műsorát mindenkor a Kör hivatalos közlönyében: az Eperjesi Lapok-ban fogják közölni s ezek a műsorok a Kör helyiségében és Kósch Árpád egyleti pénztáros úr üzletében is ki lesznek függesztve. Az előadásokat a közölt napokon a nemzeti-színű lobogónak a «Fekete sas» épületére való kitételével is jelezni fogják.

Az első zeneeste. Széchenyi-körünk zene- és képzőművészeti szakválasztmányára november hó 15-ikén rendezte a jelen évadban az első zeneestét. A teljesen megtelt nagyterem fényes tanúbizonyossága volt annak, hogy hatalmasan kifejlődött Körünk mennyire fontos s tagadhatatlanul az egész országban pártját ritkító missziót teljesít, mert hiszen városunk intelligenciája teljes számban van képviselve ezeken az estéken, hol nemesítő üdítő szórakozáson kívül főként a zeneművészet remekjeinek interpretálása útján fejleszt a zenei érzékét. Az első zeneestének szereplőit a rendezőség kizárólag a Kör tagjai sorából választotta s már magában véve ez a körülmény fokozott jelentőségűvé tette a hangversenyt. A lepergett egy esztendő alatti zene-és ének-képzés eredményeiről számolt be ez az este s jól esik konstatálnunk azt, hogy azok a kiváló tényezők, melyek e téren városunkban már évek óta a legnagyobb eredményre méltó tevékenységet fejtik ki s a legszebb eredményt érték el, a tökélynek még fokozottabb színvonalára emelkedtek; másrészt örömlüknek adunk kifejezést a felett is, hogy a zene- és ének-művészet terén mint eddig, úgy most is, újabb erővel találkozhattunk. Az első zeneestét a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezrednek Kohout Lipót karmester vezetése alatt álló zenekara nyitotta meg: Grieg E. «Peer Gynt Suite»-jével. Kohout Lipót, a díszes közönséget osztatlanul hálára kötelező ambícióval, tanította be ezt a nagyszabású, világhírű zenei remeket. Nemes ambícióját a lehető legfényesebb siker koronázta. Oly művészi magaslapon állott ez az előadás, hogy becsülettel megállta volna helyét bármily nagyszabású operai előadás keretében is. A «Reggeli hangulat», «Anitra táncza», «A hegykirály csarnokában», «Peer Gynt hazatérése» részek mindegyikének hangszerele, dirigálása s precízitása egyaránt a jeles mester kiváló tehetségét s a zeneművészet iránti idealizmusát dicsérte. Valóban hálás örömmel s büszkeséggel kell mindenkor tekintenünk az ilyen ezred-zenekarra, mely nemcsak a nemes gondolkodású, áldozatkész ezrednek, hanem az egész közönségnek is feltárja a klasszikus zeneművészet remekét. A műsor második pontját, Reinhold H.: «Impromptu»-ját Markó János, zongorán adta elő. Markó János első fellépése volt ez Körünkben. Örvedetes e fellépés nemcsak azért, mert finom játékkal határozott, szép tehetséget s alapos zenei készütséget árult el, de másrészt abból a szempontból is, mert a szépen előadott darabnak helyes felfogása s feladatának a legnagyobb elismerésre méltó komoly betöltése azt az általános meggyőződést keltette, hogy egyedül a nemes hivatás-érzet, a zeneművészet iránti benső hajlam hatja át. Mindvégig nyugodt, kiválóan szép előadását odaadó figyelemmel hallgatták s zajos tapsok között kívánta őt ismételt hallani a közönség. Nem is tért ki ez óhaj elől s ráadásul még eljátszotta Böhm K.: «Zenélő-óra» című, bájos violinját. Vieuxtemps «Romance»-át Klein Vilma szakavatott zongorakísérete mellett Stanczel Géza adta elő hegedűn. Régebbi ismerősei ök a Szé-

chenyi-kör közönségének s azok közé az ismerősök közé tartoznak, kiket mindig szívesen s köszönettel hallgatunk. Fokozott mértékben nyilvánult ez a mostani alkalommal nemcsak a gyönyörködtető élvezet okából de azért is, mert Klein Vilmanak tökéletes szép játékát a múlt év folyamán Körünk teljesen nélkülözte. A nagy szorgalommal betanult s kifogástalan biztonság-gal előadott hegedű-sóló az elismerő tapsok folytán még a legszebb magyar dalok bemutatásával töltötték meg. A fényesen sikerült zenepontokat ének váltotta fel. Grohmann Emma kitűnő zongorakísérete mellett Fest Janka énekelte Planquette: «Ripp van Winkle» cz. operettjéből a «Levél-áriát». Mindenekelőtt elismeréssel kell adoznunk e darab megválasztásáért. Fest Janka bár kezdő, de bámulatosan tiszta, szép terjedelmű, üde hangjának a választott énekű kiválóan megfelelt. A legszebb siker nem is maradt el; a nagyközönség meglepődött érdeklődéssel s fokozott élvezettel hallgatta a szép dallamokat s hosszan tartó tapsokkal jutalmazta a szereplőket a közönségnek előadott mély érzésű szép magyar népdalokért is. Bizton reméljük, hogy a Széchenyi-kör zeneestéjén való ez első, nagyobb nyilvánosság előtti fellépést, még sok siker fogja követni s Körünk hivatalos lapjában már e szempontból is örömmel jegyezzük fel ezt az első szereplést. Ezután Menesdorfer Bertalan mesteri vezetése alatt joghallgatókból és theologusokból álló zenekar gyönyörű szép magyar nótákat muzsikált. Igaz magyar szívvel s érzéssel játszott a zenekar s a szép hallgató-nótákat kedvre hangolva, tüzes, ropogós dalok követték, megújítva s megtapsolva több ízben is s hosszantartóan. Zárópontul következett a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezred kitűnő zenekarának előadása Kohout Lipót karmester pompás vezetése alatt; Carmont Ch.: «Le Moulin dans la Vallée»-ját játszották, a megszokott precízitással. A közönség ismételtlen megragadta az alkalmat, hogy Kohout Lipót karmester iránti elismerésének s tisztelésének kifejezést adjon.

HIREK.

* **Erzsébet napja.** Az a nap, a melyen lapunknak e száma megjelen, egy névünnepep hoz ismét magával, a mely oly elmondhatatlanul kedves és drága volt minékünk s a melynek reánk derülése öröm volt a magyar nemzet hűségének szívének mindig. Ez a névünnepep gyász-ünnepe lett most már reánk, a melynek alkalmából szintén csak odaszáll lelkünk forró szeretete a bécsi kapuczinusok csendes sírboltjának új koporsójához, a melyben ő nyugszik, a mi megdicsőült, háló porában is áldott, drága Erzsébetünk s a melyre, — legbensőbb odaadással — egy egész nemzet forró imája esd örök áldást, örök békeséget!

* **Az eperjesi egyházmegyéből.** A vall.- és közok. m. k. miniszterium Szavkulics János K-Szeben-Jakoris majorsági, valamint a heő-csabai tanító fizetését 400 frtjig kiegészítette. — Kántortanítói kinevezések. Sima Miklós keletcsényi k-tanító a mikóházi k-tanítói állomásra; Demjánovics Gyula rudlyói k-tanító a keletcsényi k-tanítói állomásra rendes k-tanítókul nevezettek ki. Mosák Vazul a stankóci k-tanítói állomásra gyakorló k-tanítókul ideiglenesen kiküldetett. — Pályázat. A rencsissó-lacsnoi, valamint a sziget-bölzsei k-tanítói állomásokra november hó 30-ig pályázat hirdettek. Jövedelmük államsegéllyel 400 forint. A szedliszkei és kecskóci kántortanítói állomásokra decz. 15-ikéig s az első-piszanaira decz. 23-ikéig pályázat van kiírva.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Wetzl Ernőt az eperjesi kir. pénzügyigazgatóságához p. ü. fogalmazóvá nevezte ki.

* **Eljegyzés.** Dr. Glück Jónás bártfai ügyvéd eljegyezte Klein Anna úrhölgyet, dr. Klein Ármint, késmárki orvos leányát.

* **Beiktatás.** Kozora Endre kanonoknak kassai városi plébánosává való ünnepélyes beiktatása e hó 19-én d. e. 9 órakor lesz a kassai dómban. A beiktatási szertartást Bubicz Zsigmond v. b. t. t. püspök fogja végezni.

* **Hulló lombok.** A könyörtelen ősz szívtelensége dől körülöttünk. Mely megindulással és benső részvétellel látjuk a pótolhatatlan pusztítást, a melyet jeges keze egy kedves család élete-fáján eszközölt, kitorvén és az anyaföld ridég rögei közé temetvén annak legszebb lombos ágát. Az általános megilletődéssel fogadott gyászbeszéről a következő szomorú-jelentés ad hírt: «Alulírottak úgy a saját, mint rokonaik, ismerőseik és jóbarátaik nevében is megrendült szívvel tudatják, hogy a forrón szeretett hitves, anya, gyermek, meny, testvér és sógor: Böhm Emilné szül. Domé Erna 1899. november hó 12-ikén este 11 $\frac{1}{2}$ órakor életének 28-ik, zavartalanul boldog házasságának 9-ik évében, a halklókló szentségeinek ájtatos felvétele mellett, Isten irgalmába vetett megnyugvással elhunyt. A megboldogult hült tetemei november hó 14-ikén d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor a Felső-körút 19/b sz. házból a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig november hó 15-ikén reggel 9 órakor az eperjesi plébániai templomban fog a Mindenhatónak bemutatni. Eperjesen, 1899. november hó 13-ikán. Áldás emlékére, béke hamvaira! Böhm Emil m. kir. pénzügyi segédtitkár, férj. Böhm Elza, Jóska, Emilke, Bertike és Ernácska, gyermekei. Özv. Domé Józsefné szül. Mühlvenzl Terézia, anya. Id. Böhm József, após.

Domé József és Rezső, testvérei. Dr. Böhm János, ifj. Böhm József, Böhm Mária özv. Gedeon Mihályné, Böhm Béla, dr. Böhm Alajos, sógorai.»

* **Névváltoztatás.** Filyó István kis-szebeni lakos, saját, valamint kiskorú gyermekei József és Rudolf nevét Földvári-ra változtatta.

* **A bártfai m. kir. áll. gimnázium tanári-kara** és ifjúsága boldogult Erzsébet királyné dicső emlékére, nov. 20-ikán gyász-emlékünnepséget rendez, melyre a hatóságokat és hivatalokat meghívta.

* **A bártfai m. kir. áll. gimnázium tanuló-ifjúsága** nov. 1-én kivonult boldogult dr. Póder Károlynak, az intézet első igazgatójának sírjához, a hol az ifj. énekgyász-éneket énekelte; Andrejusz József IV. oszt. tanuló az ifjúság nevében, szavalt közben, kisorút helyezte a sírra. Az emléksbeszédet Vas Antal dr. i. ig. tartotta.

* **Vármegyei bizottsági tag-választás** volt f. hó 15-ikén a városháza nagytermében Klefner Gyula elnökielte alatt. Az alsó-kerület választotta meg Magyar József v. főjegyzőt.

* **A kollégiumi ifjúság Petőfi-ünnepe.** November 12-ikén tartotta meg a kollégiumi ifjúság szépen sikerült Petőfi-ünnepe, a mely iránt a közönség körében általános volt az érdeklődés. A Kollégium négy tanítványának lelkes ifjúsága egyesült ennek az ünnepnek az alkalmából és közös erővel, közös lelkesedéssel áldozott irodalmunk nagy halhatatlanja dicső emlékezetének; emlékeztetnek annak, a ki épen ez ősi tanítvány ifjúsága részéről nyerte egykoron a legelső nyilvános megtiszteltetést, és pedig annak a fáklásmenetenek a képében, a melylyel a Kollégium ifjúsága Petőfit 1845-iki itt-időzése alkalmával megtisztelte s a mely a Petőfi lelkében oly mély nyomokat hagyott. Az ünnepet a tanítóképző-intézeti dalkar nyitotta meg, Kapi Gyula kiváló szakértő vezetése alatt szépen adván elő ugyan-csak az említett tanárnak zenésítésében Kócsy «Rákos nymphájához» cz. költeményét. Az elnöki megnyitót Szkalos Emil, theol. testületi elnök tartotta, a nála már annyira megszokott szabatosságával, jártasságával és hatással. Erre Weiszer Róbert főgimn. tanuló szavaltá Illyés B. «Petőfi félszázados emlékünnepén» cz. költeményét, szép s lelkesedést keltő előadásban. Az ünnepi beszéd Bartmann Simon joghallgatónak volt a kezében, a ki gonddal kidolgozott s szép lelkesedéssel előadott beszédében emlékezett meg nemzetünk nagyjainak e legnagyobbjáról s meleg szavakkal tolmácsolta az ifjúság lelkesedését Petőfi dicső emlékezte iránt. Az általános tetszést nyert beszédre Droppa Soma hittan-hallgató Petőfi egy költeményét szavaltá hatásosan. Ezenkívül két igen sikerült zenepont volt az ünnep műsorában, és pedig «Petőfi-dalok», melyeket a jogász-zenekar adott elő, igen nagy tetszést aratván, és a «Rákóczi-induló», melylyel ismét a főgimn. ifjúság zenekara érdemelt általános eljenzést. Nagy örömmel szemlélhettük e szép ünnepben is hazafias ifjúságunk lelkes felbuzdulását és kegyeletét.

* **Tanári-köri felolvasások.** Az Országos Középiskolai Tanáregyesület Eperjesi Köre által rendezett népszerű, tudományos felolvasások IV. ciklusa lép életbe. A Tanári-kör e felolvasások által kettős cél megvalósítását tűzte maga elé: a rohamosan haladó tudomány népszerűsítését s a gondjaira bízott tanuló-ifjúságnak segélyezését tanulmányi kirándulások alkalmával. Az első célzét önzetlenül kell szolgálnia, a másodikat a közönség nagylelkű támogatása nélkül meg nem oldhatja. Pedig e cél ma, a mikor a nevelésben a szemléltetés módszere mindinkább kezd a tanítás tengelyévé válni, a legfontosabb célok egyike. Nem a tanárságot jutalmazza tehát a közönség a felolvasások díjaival, hanem azokkal szemben gyakorol nagylelkűségét, a kik még most magukon nem segíthetnek, a kik nem ritkán nagy nélkülözések árán szerzik az ismereteket, hogy egykor a társadalom hasznos tagjaivá lehessenek. Segélyezi a szegénységben született tanulóit vallás-különbség nélkül. A tervbe vett felolvasások sorrendje: Karácsony előtt a következő: 1. Deczember 1-jén (péntek) Párkányi Gyula kir. főgimn. tanár: «A magyar Simplicissimus és Jókai Szép Mikhálya». Korrajz a XVII. századból, különös tekintettel Eperjes, Kis-Szeben, Bártfa városokra. 2. Deczember 9-ikén Holénia Gyula dr. iskola-orvos: «A húsról». 3. Deczember 16-ikén Léway István kassai állami polg.- és keresk.-iskolai igazgató: «A Röntgen-sugárról, kapcsolatban a legújabb kutatásokkal. Kísérletek, fotografiai felvételek stb. Karácsony után — február hóban — a részletes programot a felolvasások előtt fogják közrebocsátani. Belépő-díj a hat felolvasásra személyenként 2 korona. Tanuló-jegy 1 kor. A felolvasásokat mint eddig, a megyeháza nagytermében este 1 $\frac{1}{2}$ óráig fogják megtartani. Az a írásokat f. hó 25-éig kérik, hogy a belépő-jegy idejében elküldhetők legyenek. Alírási ívek vannak Kósch Árpád, Révai S. és Schroeffer A. üzletében. Melegen ajánljuk a nemes ügyet olvasóink és közönségünk figyelmébe.

* **A Stefánia-intézet házi-ünnepélye.** Az eperjesi Angolkisasszonyok leánynevelő-intézetében f. hó 12-ikén, múlt vasárnap délután kitűnően sikerült házi-ünnepély folyt le, melyen a meghívott előkelő közönség a legnagyobb gyönyörrel nézte az intézet belső-növendékei táncztanulásának fényes eredményeit, melyek ismét csak azt igazolják, hogy a sok elismerést nyert intézet vezetése növendékeinek szellemi s testi képességei kapcsolatos s helyes irányú fejlesztése tekintetében minden lehető elkövet s egészséges, kelően ápoló ép testben kívánja művelni a szép lelket. A bemutatott eredmény nemcsak az intézetnek s növendékeinek szolgál méltó díszül, de mindenesetre teljes elismerést követel a mesternő részére is, kit az intézet a növendékek kioktatására meghívott.

* **Az Eperjesi Evang. Gyámintézet Nőgyelete** a Kollégium dísztermében december hó közepétől kezdve a melynek fő- és fénypontja Zelenka Pál püspök felolvasása lesz az egy év előtt tett jeruzsálemi útjáról. Palesztina s Jeruzsálem három vallásnak bölcsője. Vallásos áhitattal gondolkodni annak földjére, városaira, lakóira s történetükre minden zarándokolni el a Jézus Krisztus által megszentelt földre most is, hogy megelevenítsék annak a népnek nehéz küzdelmét, mely hosszú évszázadokon egyedül állott az egy Isten szolgálatában. A tanulságos és érdekes estére már előzetesen felhívjuk a közönség figyelmét.

* **A Kereskedők és Kereskedő-Ifjak Egylete** házi-estélyeinek az évadja e hó 14-ikén, kedden, nyílt meg. Ez alkalommal az egyesület tagjai — sajnos, a főnök urak nem voltak olyan számmal mint a hogy azt az egyesület érdeke elvárna! — s a nagy számmal jelenvolt vendégek két érdekese s a maguk nemében kiváló sikerű felolvasásnak lehettek élvezői s méltói. Az első dr. *Körösy György* tanár szolgáltatta, ki az igaz magyarra nézve öröklő vonzó s lekötő tárgyú *kuruczvilág*ot ismertette a maga sirva-vigadó, majd imádságos, igaz, eredeti magyar köztársasági, emlékeztető alakjaival s eseményeivel; a második felolvasást *Schultz István*, a Holónia kereskedő cég alkalmazottja, pályafutást nyert munkálatát képezte, melyben a kereskedelem erkölcsi világról, a becsületről, a tisztességről s az ezzel ellenkező versenyről, a főnök s alkalmazottjai közti helyes viszonyról s egyáltalában a kereskedelem ideálisabb felfogásáról s haladásáról s ennek föltételeiről — dicséretreméltó felfogással s szép nyelvezettel — értekezett. A házi-estélynek megkívánt kedélyessége mi kívánni valót sem hagyott hátra s az egyesület köztisztelt elnöke nem is mondhatott jobbát pohárköszöntőjében, — melyben első sorban az egyesület vendégeit éltette, — mint midőn az ifjúságnak buzdítása mellett azt kívánta, hogy az egyesületnek sok ilyen sikerült estélye legyen!

* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** rendezetagsai november 26-ikán, szerdán elnökük: *Pletényi Endre* apátfőisp. plébános névnapja alkalmából, tiszteltetésre, lázias jellegű társas-teaestélyivel egybekötött színelőadást rendeznek. Kezdeté 7 $\frac{1}{2}$ órakor. Belépődíj tetszés szerint. Sorrend: 1. Üdvözlő-dal; éneklél az egyes. dalok köre. 2. Üdvözlő-beszéd; tartja Csongrádi György rendező-tag. 3. «A strike.» Eredeti népszínmű 3 szakaszban. Írták: Sziglietti E. és Balázs S. — Szerzők: Somvári, gyáros: Váry Zoltán; Anasztázia, neje: Miklósi Mariska; Max, fiuk: Stüek Adolf; Angyalka, leányuk: Kardos Anna; István bácsi, kovács a gyárban: Bednarik Győző; Eszter, neje: Papp Mariska; Lajos, tönkrejutott takács, vejök: Sefcsik András; Gyula, gyárvezető: Daday Béla; Ágnes, Lajos leánya: Vojtovics Margit; Szikráné, korcsmárosné, özvegy: Mittermann Antónia; Kovács Jenő, Anselm, Fridrich, András és Péter, munkások a gyárban: Szétsényi Gyula, Melcer Győző, Kuchár István, Smolinger József és Tomcsányi Antal; Főbíró: Cattarino Balamér. Rendező Szétsényi Gyula; sűgő Falyár István.

* **A kassai lelencház fölvatása.** November 12-ikén volt Kassán a Fehérkereszt-egyesület lelencházának ünnepes fölvatása. Az ünnepség egybegyűjtötte nemcsak a város közönségét, a fölvatásra odarándult a megye hatósága és közönsége is, valamint az egyesület központjának képviselése. *Péchy Zsigmond* főispán mondta az ünnepi beszédet s *Kozora Endre* kanonok szentelte fel az épületet. A lelencház két osztályból áll: szülészeti- és lelench-osztályból. A szülészeti osztály még szerény berendezésű, hűs ágygyal van ellátva. A belügyminiszter a szülészeti osztályt nyilvánossági joggal ruházta föl, a minék folytán a teljesen vagyontalan szülőkert esedékes betegápolási díjak az országos betegápolási alaphoz térítettek meg. Van teljesen berendezett műtőterem és megfelelő mellékhelyiségek. A lelench-osztály szintén teljesen modern berendezésű. Az intézet vezetője *Widder Mor dr.*, kinek megfelelő számú személyzet áll rendelkezésére.

* **Wallacs miniszter egykori tanítója.** *Récsy György*, a nagykanizsai községi iskola igazgató-tanítója negyvenhét évi áldásos működése után nyugalomba vonult. Kartársai az alkalmából emlékbümmal kedveskedtek neki s tisztelettel bankettet rendeztek, melyen dr. *Wallacs Gyula* miniszter, mint az ünnepeltnek egykori tanítványa is képviseltette magát.

* **Új Tatra-vasút.** Október 27-ikén nyitották meg ünnepélyesen az új Tatra-vasutat, mely a galicziai oldalon Bhabowkától Zakopaneig vezet.

* **Esküdtök.** Az a bizottság, a mely az eperjesi kir. törvényszéknél rendszeresített esküdtbírók részére az esküdtök kiválasztására és a felszólalások elintézésére volt hivatva, f. évi november hó 11-ikén tartotta zárt ülését. Az ülésben résztvettek: *Palugyay Gusztáv* kir. törvényszéki elnök, *Lehoczky Sándor* kir. törvényszéki bíró, *Ghüllány József*, *Mérey Aurél* és *Desseffy Lajos* bizalmi férfiak, *Mandács Ede* Eperjesi szab. kir. város polgármestere és *Csabinyák Mihály* kir. törvényszéki aljegyző. Az ülés tárgyát az eperjesi kir. törvényszéknél rendszeresített esküdtbíróknál az 1899. évi május 1-jén 25,624. l. m. sz. alatt kelt magas rendeltet megállapított 180 esküdtnek és 60 helyettes-esküdtnek az 1897. XXXIII. t.-cz. 14—17. §-ai értelmében az alaprajstromokból az 1900-ik évre kiválasztása, illetve a felszólalások elintézése képezte. Többrendbeli felszólalásnak egyértelműen történt elintézése után megejtette a bizottság a 180 esküdtnek és 60 helyettes-esküdtnek az 1900-ik évre való kiválasztását. Különös súlyt fektetvén az alaprajstromokban felvett egyének képességére: Eperjesi szab. kir. város alaprajstromaiból 100 esküdtet és 40 helyettes-esküdtet, Kiszébeni szab. kir. város alaprajstromaiból 20 esküdtet és 5 helyettes-esküdtet, Bártfa szab. kir. város alaprajstromai-

ból 20 esküdtet és 5 helyettes-esküdtet; a tapolyi, felső-tarcai, szekesői, alsó-tarcai és siroki járás alaprajstromaiból pedig járásonként 8—8 esküdtet és 2—2 helyettes-esküdtet választott ki egyhangulag, kik az évi fő-, illetve helyettes-lajstromban, az 1897. évi XXXIII. t.-cz. 17. §-ának intézkedéséhez képest, betűsoros rendben beirattak. A makoviczai járásnak alaprajstromaiba felvett esküdtképes egyének közül a kiválasztást a bizottság, egyhangú megállapodással mellőzte; tekintetbe vévén az említett járásnak az esküdtbírók székelyhelyétől jelentékeny távolságban való fekvését.

* **Az Orsz. Vöröskereszt-egylet bártfai fiókja** nov. hó 12-ikén közgyűlést tartott. *Tahy István*né, a fiókgyelet közszertetben álló érdemes elnöke lemondott az elnökségről, de a tagok hallani sem akarván erről, lelkes éljenések közt újból megválasztották. *A Habel Lambert* kir. erdész távoztával megüresedett titkárságra *Csontos Alajos* az áll. el. iskola igazgatóját választották meg. *Habel Lambert*nek pedig sok évi buzgó titkári teendőiért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A választmányt két taggal kiegészítvén, elhatározták, hogy boldogult Erzsébet királyné dicső emlékeztérére november 19-ikén esti 6 órakor a Hungária nagytermében gyászemléknapot rendeznek, melyen dr. *Miko Pálné* fog szavalni, *Csontos Alajos* felolvasást fog tartani és a gimnáziumi ifjúság fog énekelni. Elhatározták aztán, hogy Szilveszter-estéjén jux-tombolával egybekötött tea-estével fogják megülni, hogy febr. hó 1-jén kosz-tüm-táncszertélyt fognak rendezni, végül hogy karácsony előestéjén a gimnázium tornacsarnokában a szegény iskolás-gyermekeket meleg ruhával fogják ellátni. Erre a célra az egyület saját pénztárából 50 frot ad, azonkívül nemesszívű hölgyek úgy az Erzsébet emléknapon, mint a városban külön külön gyűjtenek fognak. A városban máris közel 75 frot gyűjtöttek, tehát ezidén igen szép karácsonyfájuk lesz a szegény, deirgő iskolás-gyermekeknek!

* **A Kárpátgyűlés központi választmánya** november 5-ikén *Minnich Aurél* dr. országos képviselő elnökésével gyűlést tartott Iglón. A választmány magacává tette az elnök átiratát, mely szerint a Magyar Kárpátgyűlés és a Magyar Turiista-Egyesület közt kölcsönös félreértésből keletkezett meghasonlást, az eddig mindkét részről történt nyilatkozatokkal, befejezettnek tekinti és rajta lesz, hogy a két, együtt-haladásra hivatott egyesület között a barátságos viszony ismét helyreálljon. A gyűlés elfogadta a lipóti Tátrára vonatkozó munkaprogramot, mely szerint a kincstár támogatásával a Tiha-, Kaprova- és Nefer-völgyekben, valamint a Krivánon több menedékházat és utat fognak építeni. A Szepesvármegye részéről adott 20,000 forint segítségen építendő menedékházak és utak terveinek részletes kidolgozására bizottságot küldött ki. Elhatározta a gyűlés továbbá azt, hogy a hegyi-kalauzok kiképzését a télen át is folytatni fogja és hogy az egyesület résztvesz a párisi kiállításban.

* **Jogakadémiának hallgatóinak száma**, mint már jeleztük, ebben a tanévben igen jelentékenyen megnövekedett, úgy, hogy ez a tanévben e tekintetben az ország tíz jogakadémiája között a legelső helyre jutott. Be van írva a jogakadémián összesen 193 jog-hallgató. Ezek között I-ső éves 75, II-od éves 65, III-ad 21, IV-ed éves 28; tanfolyam hallgatása nélkül vizsgáló 4. Vallásra nézve van közöttük: ág. hitv. ev. 66, róm.-kath. 53, ev. ref. 14, gör.-kel. 4. Születési hely tekintetében: Sárosvármegyei 65 (közülük 33 eperjesi), Szepes-v. 17, Gömör-és Zemplén-v. 12—12, Liptó v. 19, Brassó-v. 9, Torontál-v. 8, Békés-v. 7, Abauj-Torna-v. 6, Bereg-és N.-Küküllő-v. 4—4, Borsod-, Nógrád-, Szabolcs-és Szeben-v. 3—3, Bihar-, Heves-, Pest-, Szatmár-, Temes-és Ung-v. 2—2, Arad-, Árva-, Bács-Bodrog-, Bars-, Hajdú-, Hunyad-, Jász-N.-K.-Sz.-, Komárom-, Maramaros-, Moson-, Pozsony-, Tolna-, Trencsén-, Zólyom-v. 1—1, galicziai 1.

* **A rendőrség** — mint értesülünk — két átiratot intézett a helyi ezred állomásparancsnokságához; az egyikben figyelmeztetni kéri a tisztikart, hogy marhallevél nélkül lovakat eladni vagy venni, állategészségügyi kihágást képez, — a másikban pedig arra kéri az állomási parancsnokot, hogy a katonáknak tiltsa el a kapukban szokások ácsorgást.

* **A sötétben.** Tudvalevőleg éjjel után csakis a csillaggal megjelölt lámpák égnek a városban. A Rózsa-utcában nincs csillag, a mi azt jelenti, hogy ott éjjelután koromsötétség van. Ennek a csillagtalanságnak köszönhető *Igel Adolf* pinczér, hogy midőn hajnalban hazament, valaki jól arcul verte és elszaladt. E miatt tett panaszt a rendőrségnek, hol most nyomoznak az éj lovagja után.

* **Lopás.** *Labrida Mária* cseléd egy pirosköves gyűrűt cselédtársától, *Kriszka Rozától* ellopva, megszökött. A rendőrség azonban kinyomozta tartózkodási helyét és letartóztatása iránt intézkedett.

* **Az anyai gondatlanság áldozata** lett *Sarisszky Györgyné* két éves Ilon nevű leánykája, kit anyja a bezárt és befűtött szobában egyedül hagyott. Ugyanis a kályha mögé tett egy nedves szalmazsákot megszártás végett mely a forró kályhától tüzet fogott és elégett; a kis szoba csakhamar megtelt fojtó füsttel s midőn az anya két óra múlva hazatért, kis gyermeke már halva volt. A rendőrség a kis hullát beszállíttatta a halottas-kamarába, az anyát pedig a törvényszéknek följelentette.

* **Kéménytűz** volt a Magyar-utca 19. sz. házban, melyet a tűzoltóság csakhamar eloltott. — Ugyancsak tűz volt *Klauser Kálmán* Szt.-László-utcai 18. sz. házában hátsó részén is. A tűz okaképp megállapítottat, hogy a takaréktűzhely áttűzesítette a falba épített gerendát. A tüzet csakhamar eloltották.

* **Haladunk!** Veszedelmes csalónót tartóztatott le a rendőrség *Hatala Mihályné* született *Imrich Mária* személyében, a ki Eperjesen egész fővárosiasan üzte mesterségét. Elment ugyanis *Sternbach József* kereskedőből, hol nagyobb mérvű bevasárlást eszközölt, s miután a csomag nagy volt, fölkerete a kereskedőt, hogy küldje a csomagot inasával a külvárosban várakozó szekerehez, hol majd az árút ki is fogja fizetni az inasnak. Úgy is történt minden, kivéve a kifizetést, mert midőn az inással a Lőcsei-út 2. sz. ház elé értek, *Hatala Mihályné* igen szépen kérte az inast, hogy menjen csak be a házba a nővérehez és kérjen tőle pénzt, ő az alatt a csomaggal várni fogja az utcán. Az inas lépre is ment és bement a házba, hol azonban *Hataláné*nak semmiféle rokona sem lakik; ez meglepte egy kissé az inast, de meglepetése még nagyobb lett, midőn az utcára kijött és a jéképi vidéki menyecske-nek hűlt helyét találta. Rohant a rendőrségre és sirva panasolta el baját, hol csakhamar segítettek rajta, a mennyiben a tettest még aznap este Ternyén letartóztaták, a kicsalt árút károsnak visszaadták, *Hataláné* pedig a törvényszéknek átadták.

* **Táskára fáj a foga** *Bacsó Mihályné* *Kundrik Borbála* ezelőtt négy évvel, még leánykorában, mint átmeneti toloncz érkezett Eperjesre, s mint beteg a kórházba szállítottott. Ott azzal hálálta meg a jó bánásmódot, hogy ellopta az ápolónő ruháit és megszökött, s ez ideig kézrekeríthető nem volt. A mi megtörtént négy évvel ezelőtt *Falatek Mihályné*val, megtörtént e héten is; ismét megérkezett a tolonczszállítmánnyal s a rendőri szemek csakhamar fölismerték és hiában volt minden tagadás, rábizonyították a lopást. *Falatek Borka* csak annyit szöjt, hogy nem hitte volna, mikép még emlékeznek rá. Adatott a járásbírósnak.

* **Ki hitte volna?** *Falatek Mihályné Kundrik Borbála* ezelőtt négy évvel, még leánykorában, mint átmeneti toloncz érkezett Eperjesre, s mint beteg a kórházba szállítottott. Ott azzal hálálta meg a jó bánásmódot, hogy ellopta az ápolónő ruháit és megszökött, s ez ideig kézrekeríthető nem volt. A mi megtörtént négy évvel ezelőtt *Falatek Mihályné*val, megtörtént e héten is; ismét megérkezett a tolonczszállítmánnyal s a rendőri szemek csakhamar fölismerték és hiában volt minden tagadás, rábizonyították a lopást. *Falatek Borka* csak annyit szöjt, hogy nem hitte volna, mikép még emlékeznek rá. Adatott a járásbírósnak.

* **Magyar huszártiszt a búroknál.** Mint több hirlap közli, *péchyfalusi Péchy Tibor* volt honvédszázadosnagyné négy évvel ezelőtt itthagya Magyarországot és Afrikába vándorolt. Azóta a búrok lovasságának szervezője és tanítója, és hogy milyen bravúrral szervezte, bizonyult a mostani angol-búr háborúban. A napokban érkezett Transzválból egy levele Kassára, a melyben *Péchy Tibor* azt írja rokonainak, hogy kiváló katonai állásban van.

* **A hirdetési bélyeg eltörlése** iránt, melynek érdekében a kereskedelmi kamarák és utjabban a Magyar Újságkiadók Országos Szövetsége szálltak síkra, most, hogy Ausztriában is elhatározottat, a magyar kormány legközelebb törvényjavaslatot fog betérjeszteni s ez által az iparos- és kereskedői élet fejlődésének egy nagy nyűgét fogja megsemmisíteni a törvény.

* **Postások segélyezése.** *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszter rendeletet intézett a posta- és táviratigazgatóságokhoz azon postai és távirati alkalmazottak segélyezése tárgyában, kik a segélyre tényleg rászorulnak. Erre a célra a miniszter 40,000 forint évi dotációt nyújt és ebben az évben munkajutalékot kapnak az összegből: 1. a napidíjasok (az ideiglenesen alkalmazottakat beleértve, de a gyakornok-jelöltek és segéd-tiszt-jelöltek kivételével); 2. a posta- s távirat- és távbeszélő kezelők; 3. a posta- és távirat-segédítettek, még pedig navonként: a) 4 forintot a levelposta-feladás, továbbítás-és leadásnál, távirat fel- és leadásnál, valamint a távbeszélőnél, b) 5 forintot a pénzeslevelek és értéküldemények felvétele, továbbítása — pénzrovatolás — és leadásnál, c) 6 forintot a postautalvány- és postatakarékpénztár be- és kifizetésnél. A munkajutalékok csak annak járnak, a ki a szolgálatban tényleg részt vett. A ki szabadságon, vagy betegség okából az illető hónapban 7 nappal többet volt távol, az azon havi munkajutalékban nem részesül. Az ideiglenes napidíjasok azonban csak teljes egy havi (30 nap) szolgálat után kapják a jutalékot, az egy hónapban töltött nem teljes havi szolgálat a következő hóban szolgálatban töltött időbe beszámítandó.

* **Új adónem.** A nyilvános betéti-ápolás költségeinek fedezéséről szóló 1898. évi XXI. t.-cz. értelmében a betegápolási pótdadó már a f. évben és pedig a föld-, ház-, kereseti-, bányá-, tőkeamat s járadékadóknak, úgyszintén a nyilvános számadásra kötelezett egyesületek s vállalatok adójának 3 $\frac{1}{2}$ %-ban kivetendő lévén, minthogy a fent említett t.-cz. végrehajtására vonatkozó Utasítás csak a múlt hóban adatott ki, — a kivetés vármegyeszerte most van folyamatban. E pótdadó kivetése alól sem az állami, sem a törvényhatósági tisztviselők, sem pedig a nyugdíjasok kivéve nincsenek. E pótdadó kivetése, beszedése és behajtása, valamint az esedékes részletek után járó késedelmi kamatok tekintetében az egyenes-államadókra nézve fennálló szabályok irányadók. A f. évre kivetendő pótdadó még ez év végéig befizetendő.

* **Új postabélyegek.** Tudvalevő, hogy 1900. évi január 1-jével koronaértékben számított új postérték-cikket hoznak forgalomba. És pedig, mint értesülünk, következő postabélyegeket adnak ki: 1 fillér, 2 fillér. Az 1 filléres (1/2 kros) levélbélyeg csak kiegészítő-jegy lesz. A 2 filléres pedig hirlapbélyeg marad. Ezenkívül lesznek 3, 4, 5, 6, 10, 25, 30, 50, 60 filléres; 1 koronás és 3 koronás postabélyegjegyek. Lesznek továbbá 6 (helyi forgalom) és 10 filléres (tovább menő) zárt-levelezőlapok. A nyílt-levelezőlapok belföldi forgalomban

4 filléres, jegyekkel Ausztriával, gal, Szerbi 10 filléres lomban fo és nagyobb levelek ér Nyomatna lapot és 6 jegyek és maradnak. azt a hat forgalomb

* **Régi** tékes hely ellátott va ügyi m. ki meg. Azon ellátott fuv rülményre

* **Mike** dítése ellé üzleti Szal lösséget és tok elvesz támadhatn táviratozó zett hozza táviratát a módozatol mutatja — dekében a egyén aró tényleg ke Nevezetese postán. El jelzőt ir és megfelelő elébe (P. C lért fizet. biztosítási ben távirat egyeztetés díjának

* **A tó** Aristoteles A társaság vannak tör első egysé ségét Egy nyei nem dicsőség. Ennél az népnél fejlőd tudata, s e Intézkedése teni, de es tervet. Tör hogy Napo vet szerkes törvényekrő

Világtörtén kötetes na egyet. taná Gyomlai G félbörkötés Menjelen m nál (Révai Üllő-út 18.

* **Messz** Valódi tea- vegyülete. M barátokat b 60, 75 kr. é

* **Jóteke** években, ez rendeztetik. kező jóteke vagyontalan létesítendő tanoncokat népkönyha. nének vezet. 6. A Fehér Zengg-város 9. A budape kereszt-egyl részében. A tet, a főnyer nyek 365,00 kaphatók m hivatal és d hó 30-ikán

Fo 3 ftr 35 kr mintázatok szines, — a „Henne Privat-tesen, valamint postafó Henneberg Magyar

Fősze Dr. Horv

4 filléres, válasza száma 4—4 filléres postabélyegjegyekkel lesznek ellátva. Az 5 filléres levelezőlapok Ausztriával, Bosznia- és Hercegovinával, Németországgal, Szerbiával és Montenegróval való forgalomban, a 10 filléres levelezőlapokat pedig a nemzetközi forgalomban fogják használni. Ezenkívül nyomtatnak kisebb és nagyobb alakú 10 filléres levélborítókat. A szállító levelek értéke megmarad koronaértékre átszámítva. Nyomatnak továbbá 10 filléres postatakarékpénztári lapot és 62 filléres távirati lapot. A mostani bélyegjegyek és postaérték egy ideig még forgalomban maradnak. Külön hirdetményben fogják közzétenni azt a határidőt, midőn a mostani bélyegjegyek a forgalomból teljesen kivonatkak.

* Régi fuvarlevél-úrlapok használata. Mint illetékes helyről közlik, a régi krajczár-értékű bélyeggel ellátott vasúti fuvarlevelek használatát a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter újabbán a folyó év végéig engedte meg. Azon túl tehát már csak a koronaértékű bélyeggel ellátott fuvarlevelekkel adhatók fel a küldemények. E körülményre föl hívjuk a kereskedők és szállítók figyelmét.

* Miként lehet a táviratok elveszése és elferdítése ellen védekezni? Az államkincstár a Táviratüzleti Szabályok 6-ik §-a értelmében nem vállal felelősséget és jótállást azon károkért, melyek a táviratok elveszése, elkésése vagy elferdítése következtében támadhatnak. Gondoskodott azonban arról, hogy a táviratkozó közönség táviratainak kézbesítéséről a címzett hozzájárulása nélkül meggyőződhessék, illetve táviratát az elferdítés ellen biztosíthassa. Minthogy e módokat a nagyközönség — a mint a tapasztala mutatja — nem igen ismeri, azokat a közönség érdekében alább közöljük: 1. Ha a táviratot küldő egyén arról akar meggyőződést szerezni, hogy távirata tényleg kézbesített-e, ezt kétféle módon érheti el. Nevezetesen kaphat erről értesítést távirati úton vagy postán. Előbbi esetben táviratának címe elébe (P. C.) jelzöt ír és a távirati értesítésért 10 szavú távirat díjának megfelelő összeget fizet; utóbbi esetben pedig a cím elébe (P. C. P.) jelzöt ír és a postai értesítésért 50 fillért fizet. 2. Ha a táviratát az elferdítés ellen kívánja biztosítani, a cím elébe (T. C.) jelzöt ír, mely esetben távirata tartalmát egymás közt összeolvasás által egyeztetik. Az összeegyeztetésért az eredeti távirat díjának 1/4 részét kell fizetni.

* A törvény. Olyan betű, a mely parancsol. Már Aristoteles megmondotta, hogy az ember társas lény. A társaság kötelező elve: a törvény. Minden népnek vannak törvényei, mihelyt néppé egyesült. A törvénynek első egységes egészét, mindenre kiterjedő egyetemességét Egyiptom alkotta meg. Görögországnak törvényei nem voltak örökbecsűek. Rómának jutott a dicsőség, hogy a modern jog-nak alapját vethette. Ennél az éleseszi, higgadt, meggondolt, összetartó népnél fejlődött ki először a kös-nek nagyobb mérvű tudata, s ezzel kapcsolatosan a törvények tisztelete. Intézkedéseiket már Julius Caesar össze akarta gyűjteni, de csak Justinianus hajthatta végre e nagyszerű tervet. Törvénygyűjtésménye oly hatalmas, oly becses, hogy Napoleon azt elészette fel, midőn törvénykönyvet szerkesztett a francziáknak. A legelső írott római törvényekről bőven és érdekesen szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 43. füzetében. A tizenköt kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlai Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 ft; füzetként is kapható 30 kr-ával. Menjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

* Messmer-tea fölülmulhatatlan kitünő vegyfték. Valódi tea-ismerők és az előkelőbb közönség tea-vegyftéke. Minden kísérlet ezen tea-vegyftéknek állandó barátokat biztosít. Próbacsomagok 100 gramként: 50, 60, 75 kr. és 1 ft, *Bein Simonnál* kaphatók Eperjesen.

* Játékonyczélú államsorsjáték. Mint az előző években, ez idén is nagy, játékonyczélú államsorsjáték rendeztetik. Ezen sorsjáték tisztanyereményeiben következő játékonyczélú intézmények részesednek: 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap. 2. A sárvári közkórház. 3. A katolikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkönyha. 5. A Paulai Szt.-Vinczéről nevezett irgalmasnénék vezetésére bíztó ó budai tan- és nevelő-intézet. 6. A Fehérkereszt országos lelenczház-egyesület. 7. A Zengvárósi közkórház. 8. A kassai Mensa Akadémika. 9. A budapesti Tabitha-egyesület. 10. A Magyar Vöröskereszt-egylet kolozsvári fiókja a jövedelem 1/10—1/10 részében. A játéktörvény nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150,000 korona, az összes nyeremények 365,000 koronára rúgnak. Sorsjegyek a 2 ft-ért kaphatók minden adó- és sőhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytőzsdében. A húzás f. é. december hó 30-ikán történik.

Foulard-selyem 65 krtól

3 ft 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok- és színekben, valamint fekete, fehér és színes színes, — a legdivatosabb szövés- és mintázatban. „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 ft 65 krig Privát-fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Főszervező: Felelős szervező:
Dr. Horváth Ödön. Dr. Mikler Károly.
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.

Az eperjesi 1485. számú tjkönyvben foglalt, Duka Emilia nevének álló «dobra vulya» dűlőben fekvő rét szabad kézből eladó. Bővebb értesítést dr. Osvald Tivadar eperjesi ügyvéd adhat.

Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kitünő sik. rrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatasu.

Vasmentes. Kellemes izú.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán arany-res bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetenyekben vagy hűg savas vese-homok és vesekővek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Vigyázzunk
a védjegyre!

Mariacelli gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál,
nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű
étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehe-
let, felfútság, savanyú felbűfögés, hasmenés,
gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárga-
ság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyi-
ben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél étel-
kel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorrhozáknál.

Említett bajoknál a Mariacelli gyomor-
cseppek évek óta kitünően bizonyultak, a mit száz
meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati
utatisással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógy-
szertára a „Magyar Királyhoz“, Bécs, I., Fleischmarkt.

A Mariacelli gyomor-cseppek valódián kaphatók: Eper-
jes: Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — Ho-
monna: Szekerák A. gyógyszer-nél. — Kis-Szeben:
Widder Gy. gyógyszer-nél. — Lubló: Ignatovits A. gyógyszer-
nél. — Szinna: Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

395—1899. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó
ezzenel közhírré teszi, hogy a kis-szebeni
kir. járásbíróságnak 1899. évi V. 294. sz.
végzése folytán dr. Müller Bertalan eper-
jesi ügyvéd, mint Goldberger M. csőd-
tömegondnoka felperes részére Rosko-
ványi Miklós rosokványilakos, alperes
ellen 894 ft 54 kr. követelés s jár. ere-
jég elrendelt kielégítési végrehajtás fol-
yán alperestől lefoglalt és 1400 ft-ra be-
csült ingóságokra a kis-szebeni kir. járás-
bíróság 1899. évi V. 294/3. számú vég-
zésével a további eljárás elrendeltetvén,
annak az alap- és felülfoglalatók köve-
telési erejéig is, a mennyiben azok ki-
elégítési jogot nyertek volna, Rosko-
ványi községben, végrehajtást szenvedő
lakásán leendő megtartása határidejűl
1899. november hó 24-ik napjá-
nak d. e. 10 órája kitűztetik, a mikor
a bíróság lefoglalt ökrök a legtöbbet igé-
rőnek készpénzfizetés mellett, szükség
esetén becserőn alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárve-
rezendő ingóságok vételárából a végre-
hajtó követelését megelőző kielégítés-
hez jogot tartanak, a mennyiben részükre
a foglalás korábban eszűköltetett volna
és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki-
nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentési-
ket az árverés megkezdéseig alulírt ki-
küldött írásban beadni, vagy pedig
szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert
különben csak a vételár fölőlségére fog-
nak utaltatni.

Kis-Szebenben, 1899. november 4-én.

Glück Bertalan,
kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy vb. Roth A. volt eperjesi
kereskedő csődtömegéhez tartozó és a csődletár 11—13.
és 17—224. tételei alatt összeírt különféle fűszerárú-
ból és üzleti berendezésből álló ingóságok az eperjesi
kir. törvényszék mint csődbíróságnak f. é. november
hó 8-ikán 6080. csőd-szám alatt kelt határozatához
képest folyó évi november hó 21. s esetleg a kö-
vetkező napjain, mindenkor délutáni 2 óraker kez-
dődő nyilvános árverés útján a Fő-utca 52 sz. alatt levő
üzlethelyiségben készpénzfizetés mellett eladtni fognak.
Eperjes, 1899. évi november hó 15-ikén.

Dr. Turkinák Aladár
eperjesi ügyvéd, csődtömegondnok.

— Mindenkinnek, a ki köhög —
legsürgősebben ajánlhatók

Kaiser melczukorkái.

2480 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány legjobb sikert
bizonyít köhögés, rekedtség, katarrhusok s elnyálkásodásnál.
Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos sikert hoznak az általánosan bevált Kaiser-féle

● Pfeffermünz-Caramellák ●

étvágytalanság, gyomorfájás- s elrontott gyomornál

Egy csomag ára 20 kr. Kapható:

WIELAND és SCHROEPFER
czukrászdájában és kávéházában Eperjesen.

Ugyanott kapható
Tokaji gyógybor betegek számára.

A Fő-utca kellő közepén,
legjobb helyen

üzlethelyiség azonnal átadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri
gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: Bécs, I., Kolowratring 7/a.
Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringasse 10.

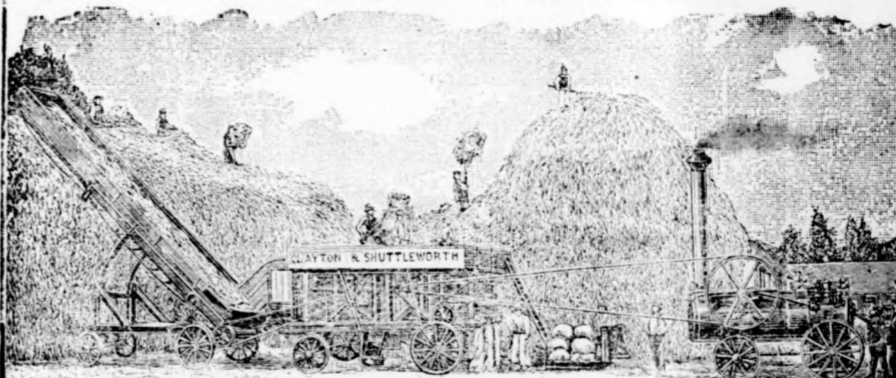
I. Cajüte:	II. Cajüte:
Aprilis 1-től Okt. 31-ig 290—400 Mk.*	Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
Nov. 1-től Márcz. 31-ig 230—320 Mk.	Okt. 16-tól Julius 31-ig 180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzök gyorsasága és ele-
gánczija szerint.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

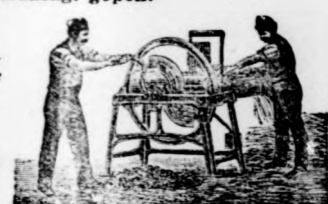
Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-eséplőgépek, löher-eséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kűd-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincoln: törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

